

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolvas szerkesztő:	Főmunkatárs:	Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
Egész évre	4 ft	Fehér János.	Révész Lajos.	Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 ft. ezentúl minden megkezdett szög 50 krral több.
Fél évre	2 ft	Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk iratára hirdetések elfogad a „Reuter ügynökség és a Magyar Távir. Iroda” hirdetési irodája Budapest, Gránatos-utca 1. szám.
Negyed évre	1 ft	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetesek a kiadóhivatatra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.		

A tanítók hivatása.

Tíz napig tartott a tanítók és tanárok nagy jelentőségű kongresszusa, mely igazán hivatva volt arra, hogy ott megbeszéltesse és megállapítsa Magyarország tanügye, tanterve és meghatározassék pontos körvonalakban, miképen kell felnevelni a jövő kor számára a mostani ifjú nemzedéket.

Tíz napon át az ünnepek csarnoka a munka temploma volt és mi nem győzünk örömnünk kifejezést adni, hogy a milleniumi ünnepekkel egybekötött hazánk derék és hazafias tanári kara és tanítóinak serege az ő sokat jelentő tanácskozásait.

Mindnyájan tudjuk, hogy hazánk tanárságának és tanítói karának rendkívül sokat köszönhet ez az ország. A magyar nyelv, a magyarosodás, a magyar közérzet, a magyar közszellem és a magyar hazafias lelkesebb és talán egyedüli terjesztői voltak.

S vajlon van-e ez ország magyar értelmisége közt csak egy ember is, ki kicsinyelné a tanárok és tanító hivatását? Nem a legmészeszenőbb, a legnagyobb, a legfontosabb hivatás háru-e reájuk, midőn e nemzetet nemzetségeiből egy egységes és a lehetőség határait szerint egy nyelvű állammá fejlesztik?

E tekintetben sokat tettek eddig is az utóbbi 30 éven át, mely időszak a tanárok és tanítók nevének tiszteletet, hálát és elismerést szerzett.

Nagy missziója volt a komoly tanácskozássoknak, melyek tíz napig tartották az ország összes tanügyi embereit hazánk metropolisában. És annál inkább örülünk, hogy e komoly tanácskozásokat az egyöntetűség vezette, a nyugodtság uralta és eredményét a komoly érvek döntötték el.

Tagadhatlan, hogy tisztáztak egyes nagypontosság kérdéseket és helyes irányt választottak, hogy a jövő nemzedéket miképen neveljék a haza érdekei szerint.

Épen ezért mi meg vagyunk győződve, hogy nagy nyereség az országra nézve, a mi tanügyi kongresszusunk, a melynek tagjai nemes munkásságukért találjanak megjutalmazást hazánk és fővárosunk mostani virágzásában. Most büszkén hivatkozhatunk, gőg és képzőletés nélkül mondhatjuk el magukról, hogy ezt a virágzó országot és fejlődő székvárost ők tették magyarrá. Ez pedig már magában véve is halhatatlan érdemük.

Most a kongresszus után kitartásra kérjük derék tanítóinkat. Küzdjenek azért, a miért eddig is olyan kitartóan és célhoz jutva küzdöttek: az általános magyarosodásért.

Tagadhatlan, hogy nagy szolgálataikat nem díjazza méltóképen az állam, jóllehet háztartása a jobb díjazásból eredő terhek alatt még nem roskadna össze. De el fog jönni rövidesen az idő, mikor teljesednek a tanítók legjogosultabb, legméltányosabb kívánalmai, melyek csak abból állanak, hogy az egyszerű megélhetés biztosítva legyen számukra.

De a tanítók nem anyagiakért teljesítetik hivatásukat, hanem egyszerűen érezték missziójuk fontosságát, mely egész súlyával és jelentőségével az ő vállakra nehezedett.

Ezt a hivatást ne tévezzék soha szem elől, ez a hivatás egybe van kötve Magyarország jövőjével és ha e hivatást jól töltik be Magyarország biztos jövőjének szilárd alapjait rakhatják le.

Ne csüggedjenek! Éljenek bár a legszívetlebb vidéken nemzetségeik között, az irányukba tanúsítani szokott gyűlölet fejében, gyakorolják ők a szeretetet és a haza iránti kötelességet; csepegtessék a kicsiny, éretlen és hajlítható idegen ajkú gyermekekbe a hazaszeretetet és a magyar nyelvet. Tanítsák meg őket azon a nyelven inádkozni, a mely nyelvű nép uralja ez országot.

De eltekintve e hivatástól, hivatása a tanítóknak az is, hogy az egyes kis községeknek központjai legyenek és mintegy vezetői a falunépek. Ápolni kell a népben azokat az érzelmeket, melyek a magyar nemzetben eddig is megvoltak. Fejlessék a lelkesedést, a hazaszeretetet, a király iránti hűségét.

Nincs pálya, melynek nagyobb volna a feladata és szebb a missziója, mint a tanítói pálya. És nincs pálya, melynek nagyobb volna küzdelme, mely több tövissel járna mint a tanítói pálya.

Épen ezért, aki erre a pályára adja magát, nem viselheti magában az anyagiak iránti szenvedélyt, hanem igenis egyedül a legnagyobb kötelességűtadást.

Hála isten, ilyen emberek vannak még ez országban. És hogy milyen számmal vannak, azt megmutatta a lefolyt kongresszus. A legszebb, a legtisztelteméltóbb serege volt ez az országban, melyet a kiállítás ünnepi csarnoka eddig látott és azután látni fog.

Ők nem fegyverrel, nem ágyúkkal nyerik meg a küzdelmet, hanem a felvilágosodottság faklyáját lobogtatva, a kötelességűtadóságot mértve erő, hazánk dicső történetéből véve tanúságot, honszerelmükkel nemes eszméket, küzdenek azért, hogy ez az ország magyar és intelligens állam legyen.

Biztos siker és babérokörözor koronazza további küzdelmüket és szent hivatással járó önfeláldozásukat!

Levél a kiállításból.

Budapest, július 7.

A június hónap vége és a július eleje, mintha csak a kalendárium más részéből tévedt volna ide, nem valami jó időt hozott a kiállításnak. A pompás kis bagolyvár, a melyben a kiállítás meteorológiai állomása tanyázik (tehát itt csinálják a kiállítás időjárását), nem valami nagy népszerűségnek örvendett. Állandóan téh zászló lebegett az ormán, a mi tudvalevőleg nem éppen kellemes hírnök, dacára ártatlan színének, mert esőt jelent. Neha a fekete zászló váltotta fel, a melynek még rosszabb a jelentése: vihar és égháboru közeledését hirdeti.

S dacára a rossz időjárásnak (a melynek egyelőre vége szakadt, mert a ma már piros-fehér zászló azt hirdeti, hogy: tartósan jó, száraz idő várható), az ezredéves kiállítás látogatottsága nem hogy csökken volna, de egyre emelkedett. Tizenegy-tizenöt ezer napjegy látogató járta be hétköznapokon, harminc-harmincöt ezer ünnepeken és vasárnap.

S mikor ezt az örvendetes dolgot kostatáljuk, újra

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Hódítás a keleten.

A Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai oszlálya. — A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Hódítás? Talán nagyon erőszakos címet adtam tárcámnak, mert ez a szó: hódítás, önkénytelenül a a fegyverzörgést, a verontást, a győnye leigazását juttatja eszünkbe. Igen, kizárólag eképen értették a hódítást a régen elmúlt időkben. Hanem manapság ismerünk másféle hódítást is, azt, amely épen szemem előtt lebeg, amikor irom ezeket a sorokat: a hódítást a kulturális és gazdasági előrehaladás fensőbbségének az ellenállhatatlan erejével.

A Kelet az ő ismeretlen, tehát vonzerejű romantikájával, bővös-bajos költészetével, mündazzal az érdekességgel, amelyet fantáziánk hagyományos szokásánál fogva ragyogó színekkel ruház föl, itt fekszik Magyarországnak tőszomszédságában, és soha meg nem szűnünk közvetlen érintkezésben állani vele. Hazánk dicsőségteljes ezredéves történetének jellemző sajátosságát képelemből a fényes szerep, melyet az Árpádok óta a Keleten játszottunk. A jelszó, hogy a magyar nemzet közvetíti a nyugoti kultúrát a Keleten, modern eredetű; de ebben az esetben a jelszó sokkal később született, mint az akció, amelyet hangzatosan magyaráz. A magyar államférfiak évszázadokkal korábban, mintsem ismerték

volna a jelszó, tudomására jutottak annak, hogy Magyarország világtörténelmi hivatása a közvetítés a Nyugat és Kelet között. És mélyreható bölcsességgel, maradandó sikerrel ennek megfelelőleg cselekedtek. Bekapcsolták a nyugoti államok és nemzetek közösségbe Magyarországot és a magyar nemzetet; tekintetüket azonban mindig Keletre függesztették és szvt. István birodalmát befolyása a Keleten sorozta az elsőrangú hatalmak közé.

A magyar keleti politikának sarokpontja Bosnyákország vala, amint krónikáink nevezik Ozora, Sófóde, Ráma, Hum stb. Uralkom ottan még az 1526-iki nagy nemzeti szerencsétlenséget is túlélte, mert Jajcát Mohács után néhány esztendőig tartotta a vitéz magyar csapat. Alig van talpalatnyi föld ezekben a pittoresk országokban, amelyet nem áztatott magyar hősök vére, akik mindig Magyarország nagyhatalmi állásáért, keleti érdekeiért küzdöttek ott. Szinte dogmája volt a régi magyar politikának, hogy keleti befolyásunkat a Bosnya és a Narenta partjain kell védelmezünk. És milyen messzelátó államférfiúi okosság rejtett ebben a princípiumban, arról meggyőződünk ma, amikor kénytelenek vagyunk bevallani, hogy ez az igazság változatlan erővel él és hat; visszavezette Magyarországot oda, ahol őseink harcoltak, uralkodtak és kormányoztak; meggyőződöttette államférfiainkat arról, hogy a Bosnyákországban elfoglalt pozíció alkalmas arra, hogy onnan meghódítsuk az európai Keletet.

Igen meghódítsuk! De nem karddal, puskával és ágyúval, hanem a szellem fegyvereivel. Bosnyákországnak kell azzá a gyuponttá lennie, a hol összegyűjtjük a nyugoti kultúrális és gazdasági élet erőt, hogy onnan kiáradva ellenállhatatlan hatást gyakoroljanak a Balkán félsziget többi országaira és nemzetekre. Bosnyákország bír annak a közvetítő elemnek a hivatásával, amely a Nyugatot vívmányait átadomítja a Kelet részére tovább terjeszti azokat, magukkal vívén befolyását és tekintélyt annak a nemzetnek, amely ezt az átalakulást igazgatja. Szinte a történelem ujmutatását kell látunk abban a körülményben, hogy Magyarországot és Ausztriát magyar államférfiak vezették Bosnyákországba és Hercegovinába; Andrássy Gyula gróf, a ki nevét kitörölhetetlen ragyogó bukkell véste be Magyarországot és a monarchia történelmének érclempírjára, mint külügyminiszter a berlini kongresszuson megszerezte részünkre az európai megbízást ezeknek a tartományoknak a megszállására és kormányzására; Kállay Béni pedig, akinek államférfiúi nagyságáról szintén Klio fog pártatlanul tanúságot tenni, épen annyi tudással és munkával, mint talentummal, fényesen, egész Európát ámulatba ejtő sikerrel, megoldja azt a rendkívüli nehéz problémát, amelyet sokan megoldhatatlannak tartottak: hogy miképen lehet összeegyeztetni a Nyugatot a Kelettel; miképen lehet meghonosítani a Nyugot kultúráját valamely országban, anélkül, hogy kivetkőzzék eredeti kelte jellegéből.

Azért, mert a megszállott tartományok ezzel a

a vidéki közönség dicseréte zengi az ének. Mert ezeknek a látogatónak majdnem kilenc-tized-része a vidékről toborzódik. A pesti ember kényelmes és lusta, s azt gondolja, hogy nyugodtan kilehet a szép napokat, mikor a kiállításra megy, mert hisz ugyanis itt marad, de vidékről felzarándoklókra se jégeső, se villámhullás nem tartja vissza, hogy megnézzék az ezredéves kiállítást, ezeréves múltunk és erős jelenünk kincsesei tárházát.

A egész ország tudja ma már, hogy öntaga ellen követ el halalos vétkeket, aki kisélekedik a kiállítást megnézni. Tudják ma már mindenütt, — hisz szavahírhető tanuk hirdetik országszerte, — hogy büszkesége ennek az országnak csudaszép kiállításunk, s ráfogás, rágalom, félrevezetés, amit drágaságról, lakáshányról nyíltan és titokban hirdettek ellenségeink.

S mennyire fog még szaporodni ez a tudat, ha a háromezernél több tanár és tanító, aki kongresszusra Budapestre gyűlt, hazatérve ugyanannyi apostolává lesz az ezredéves kiállításnak?

De erről beszéljenek ők maguk. Itt csak egyet-mást mondjunk el futólag, ami az ezután érkezőkre vonatkozik.

Ünnepek és mulatságok.

A jövő héttől kezdve hétről-hétre egy-két nagyobb ünnepségre készülnek a kiállítások. Sokféle nagy, pompás látványosságot terveznek, melyek mindegyike bizonyára sok ezer embert fog a fővárosba hozni. Lesznek a többek közt virágkorszok, virágcsaták, kivilágítások 90.000 izzó lámpával, nagy katonai takarodó, 8 katonai zenekarnak együttes hangversenye, művészes-este Pálmay Ilka és Kopácsy Juliska közreműködésével, monstre hangversenyek, dalelőadások a tavon, még pedig külön hölgy- és férfikar, velencei éjszakák stb. stb.

Minden hétre jut majd egy-két ilyen nagyobbszabású ünnepség, úgy, hogy bármikor jöjjön is a vidéki ember a fővárosba, mindig jókor érkezik, hogy egy-két ilyen ünnepélyen résztvehessen.

Nevezetesebb fürdők s klimatikus gyógyhelyek a Felvidéken.

(Folytatás.)

Lucsivna, Szepesmegyében, 759 m. m. P. és V. helyben. T. Batizfalva. Liptó megye határan a központi Kárpátok tövében magas fensíkon fekszik a fürdőtelep, melyet közepén hasít át a vasút. A telep sekély völgyben terül el, melyet fiatal erdő fel. Észak felől alacsonyabb dombok, majd a magas Tatra védi a szél ellen, keletről és nyugatról ellenben nyitva áll. A fürdőhelyet Szakmár-Dónát alapította 1872-ik évben kihásván erdejéből 20—25 hold területet, melyen jelenleg 8 épület áll, u. m.: Neptun (a hidegvíz-gyógyintézet), Kolibri, Gunduz, Napkelet. Irma, Fortuna, Zuhany, Ujház — összesen 50 szobával. Másfél kilométernyi távolságra esik a birtokos kastélya szép park közepén Lucsivna faluban. Itt is kaphatni több lakást (11 szobát konyhakkal) szükség esetén a falu lakóival is található szerény szállás. Ivó és fürdővíz, melyet részint ásott kutakból, részint foglalt forrásokból nyer, 10°

C-ú és igen lágy. A fürdőtelepnek gondosan épített és nagy kiterjedésű sétáutai vannak leginkább vízszintes irányban. A hidegvízgyógyimódot még a tulajdonos Priesnitz elvei szerint honosította meg, de az évad alatt állandó orvosról is gondoskodik. A fürdő Szakmár-Dónát tulajdonosa, a ki azt házilag kezeli.

Lucsky, Liptó megyében, 600 m. m. P. helyben. T. V. Liptó-Tepla (4 kilométer). Az 1600 m. m. »Choce» bérc aljában délnek nyitott völgyben fekszik a fürdőtelep, melybe a kies Vagvölgyből 20 perc alatt beérünk. Oriási fenyves erdők borítják a völgyet védő hegyeket. A Lucsky-i telepen jelenleg 12 épület áll a parkban szétszórva, ezekben (u. m. »Valéria», »Gizella», »Stefani», »Gyógyterem» — a hol az étkező-, tartsalgó és tánchelyiségek is vannak —, »Iréni», »Ludovic», »Mariska», »Olga», »Vadászlaka», régi vendéglő, »csardas-fogadó») összesen 12 szoba áll a vendégek rendelkezésére. Ezeknek kívül még magánbirtokosoknál 18 szoba kapható. Lucskynak két hőforrása van, a 32°5—33°5° C-ú fürdőforrás és a 29°5° C-ú »Borbála» ivóforrás, ez utóbbit a parkban csinos pavilonban állás az ivókúrára használtatik. A fürdőforrás a fürdőházban, melyben egy nagy közfürdőmedence és három családi tükör van felállítva, közvetlenül a medencék fenekén bugyog fel s a vízzel együtt nagy mennyiségben szén-sav-gáz buborékok is tolnak fel. A hévízketek 1879-ben Baló Matyas analízálta, szerinte van benne: Mész carbonat, vasoxydul carbonat, mész sulfat, magnésium sulfat, kalcium sulfat, natrium sulfat, natrium chlorid, hidrogén silikat, szabad és félig kötött szén-sav. Hőmérséklet a fürdőforrásban 32° C. ivóforrásban 29°5° C. Lucskynak magas fekvése, erős vidéke kiváló klimatikus jelentőséget kölcsönöznek. A vasas hévízvek javalatai itt is bevalnak, anaemia, női- és idegbajok azok, melyekben szenvedők látogatják főként a fürdőhelyet. Lucsky Tholdt János örökösének a birtokuk, házilag kezelik. Fürdőorvos: dr. Burian József.

Polhora, Árva megyében, 790 m. m. P. helyben. T. Namesztó. V. Jlesnia Galiciában (19 kilométer). Az ország határan az 1725 m. m. Babiagura hegyaljánban fenyves erdőkötől környezett fensíkon fekszik távol a községtől a polhorai fürdőtelep, melyen kerttel körülvéve talalunk hat épületet 26 vendégszobával, tanteremmel és vendéglői helyiségekkel, a fürdőházban van 14 kád és egy szerény gőzfürdő. A polhorai ásványos vizet üvegekbe töltve kereskedelemben is hozták. Magashavasali fekvése, jó levegője klimatikus szempontból is nagy figyelmet érdemel, ehhez járul jódos sós vízének jelentősége, és azért mindazokat, a kiknek havasi klimára és jódos sós fürdőkre szükségük van, Polhorára lehet küldeni. A vizet Than Károly tanár analízálta; szerinte van benne: Kalcium jodid, kalcium bromid, natrium chlorid, mész chlorid, magnésium chlorid, lithium chlorid, kalcium chlorid, natrium carbonat, mész carbonat, magnésium carbonat, vas carbonat, natrium silicat, szerves anyag, félig kötött szén-sav. Hőmérséklet 9° C. A fürdőtelep Szicsiák Ferenc örökösének birtoka. Fürdőorvos: dr. Stein Bódog járásorvos.

Poprád, Szepesmegyében, 676 m. m. P. T. V. helyben. A Tatra alján a Poprád vidék mellett a szépi-

fensíkon fekvő Poprád városában a Husz-parkban van jól berendezett hidegvízgyógyintézet, a hol meleg fürdők is kaphatók. A Husz-park jól gondozott műkert 11 hold területen, a hol 9 épület áll összesen 125 szobával. Első sorban nyaralóhely és a turistáknak gyűléshelye, a kik innen szöktak kirándulásait tenni a Tátrába. Azonban betegek és üdülők is felkeresik, a kik a hidegvízgyógyimódot akarják használni; az ellátás, élelmezés jó és jutányos, a tisztaság péidas. Ivóvizét kútból, fürdővizét a Poprádból nyeri. A telep tulajdonosa Matejka Vilmos. Fürdőorvos: dr. Hankó Arthur.

Szent-György, Pozsonymegyében, 137 m. m. P. T. V. helyben. A város határan szemben a vasúti állomással fakad az »István-forrás», melyet a mellette épült vendég és fürdőházban (14 kádban) használnak fürdésre. Az épület emeleten van 15 vendégszoba. A forrás vizet e század közepén Bauer Sándor Bécsben analízálta; szerinte van benne: Mész chlorid, natrium chlorid, natrium sulfat, natrium jodid, natrium carbonat, mész carbonat, vas carbonat, aluminium phosphat-hidrogén silicat, szerves anyag, szabad szén-sav, ken hidrogen. Hőmérséklet 16°2° C. A szentgyörgyi fürdő, melynek eddig csak helyi értéke van, Csejkovszky Ágoston gróf birtoka és bérbé van adva.

Pöstyén, Nyitra megyében, 162 m. m. P. T. V. helyben. Pöstyén mezővárosától néhány perenyi távolságra, a Vagnak széles völgyében, a folyónak jobb partján fekszik a pöstyéni fürdőtelep, mely több száz házból áll (1400—1500 szobával); a telep házai, a Vag folyó és Pöstyén városa között terül el a nagy és jól gondozott park, melynek bejárásánál áll az u'abb igényeknek megfelelőleg atalakított Fürdő-fogadó és az elegáns Ferenc-villa, a régi és új park határan épült fel 1893 ik évben a palatárszerű impozáns kintésű gyógycsarnok nagy gyógyteremmel, tanszobával, jászol-, olvasó-, étkező-helyiségekkel, az emeleten 25 vendégszoba van, melyekből nagyszerű a kilitas a Vag folyóere és az az környező bércekre. A parkban talajuk továbbá a tavaly épült új nyári színházat, a kerti villát. A vendégek befogadására nemcsak a most emiitett intézeti házak, de a telep magánházai is mind rendelkezésre állanak. A szegénysorsú betegekről is szépen gondoskodnak, van itt t. i. nagy aranyas kert közepén egy katonai fürdő-kórház, továbbá megyei kórház és legújában az új berli építettett a munkások részére munkas-penzionátust, a hol Magyarország és Ausztria gyári munkásai kapnak rendkívül olcsó pénzen fürdőt és egész ellátást Pöstyén hévízei és iszapja gyógyító hatás tekintetében viaghírűek. A hővízforrások részben a Vag folyóban, részben az úgynevezett »park-szigeten» bugyognak fel, a fürdőhelyiségek azért mind e szigetnek vannak. Három épülettömb szolgál e célra, a baloldali épületben vannak egy nagy tükör-fürdő (38—40° C. meleg) és kádifürdő marvány-, cement-, és fakádakkal és csinos nagy váróteremmel, a jobboldali épületben (az úgynevezett régi fürdőházban) vannak ismét egy nagy tükör-fürdő (40—42° C. meleg) és három nagy iszapfürdő medence (42—44° C. meleg); ez utóbbit közvetlenül az iszapot magával vívő hővízforrások felett építetek. A két nagy fürdőház között hatul van a

jelentőséggel és érdekel birnak Magyarországra nézve, szükségese, hogy figyelmüket fokozottabb mértékben irányozzuk ezekre az országokra. Ismerkedjünk meg velük, igyekezzünk elfoglalni ottan minden talpalatnyi földet, amelyet urenen latunk. Azok a képzett, művelt, munkabíró emberek, akik idehaza nehezen tudnak megélni, tanuljanak meg bosnyakul, és keressék boldogulásukat ott, ahol szívesen látják őket: Bosnyákországban és a Hercegovinában, hivatalban, a kereskedelem, ipar, technika, vállalkozás tag és gyümölcsöző mezején. Azok a kisbirtokosok, akik itthon nem tudnak boldogulni s eladja földjüket, hogy kivándoroljanak. Amerika helyett vegyék útjukat inkább a megszállott tartományok felé. Mindezek biztosak lehetnek arról, hogyha tisztességesen megállják helyüket, nemcsak szolgálnak biztosítanak előnyös existenciát, hanem becses szolgáltatást tesznek a magyar érdekeknek is. Így készülhetnek elő arra az időre, amikor a bosnyák-hercegovinai kérdés végleges megoldása napirendre kerül.

Bosnyákország és a Hercegovina megismerésére kitűnő alkalmat nyújt gyönyörű Ezredéves Országos Kiállításunk bosnyák-hercegovinai osztálya. Aki a vidékről feljön Budapestre, ne is mulassza el, hogy behatóan megnézzé ezt a bosnyák kiállítást, már csak azért sem, mert mindenkinek véleménye szerint, kiállításunknak ez egyik legérdekesebb és legtanulmányosabb része. Ellen-ségeink haragszanak is mértéktelenül azért, amiért ilyen nagyszabású módon jelentek meg Bosnyákország és a Hercegovina a magyar kiállításon. Hanem ez a duhögés egyáltalán nem akadályozza el a bosnyák kiállítás rendezőit, Horovitz Ede és Stix Ödön osztályfőnököket,

Hörmann Konstantint a bosnyák-hercegovinai országos kormány kiállítás biztosát, Mikuli lovag kormánytanácsost, Redvitz Károly báró es, és kir. kamarást, Marcell Arthurt, Bautz Ágost mezőgazdasági felügyelőt, Blazeket, a bosnyák kiállítás csarnokok építőjét, hogy valóságos lelkesedéssel ne faradozzanak azon, hogy ezek az országok méltóan vegyenek részt hazánk ezredéves ünnepén. Mindannyian rokonszenven viselődnek Magyarországot iránt; meglátszik rajtuk, hogy fejük, Kallay Béni, testestől-lelkestől magyar ember.

Az Ezredéves Országos Kiállítás bosnyák-hercegovinai osztályán meg is látszik a buzgó odaadás, amelylyel készült. Az öt épület (iparcsarnok, erdészeti pavillon, bosnyák lakóház, közlekedési csarnok és kávéház) a rajtuk lengő sárga-piros bosnyák lobogókkal, a bosnyák címerrel messziről kihívják a figyelmünket. Darab Kélet áll itt előttünk, kecses formaival, élénk, de harmonikus színeivel, szellős erkélyeivel és ráncos ablakaival.

Először az iparcsarnokba megyünk be mert ez áll a kiállítás körút mentén (a mezőgazdasági főépülettel szemközt). A mit itt talalunk, ez magában véve egész kiállítás. Zokkottatásügy, építészett, bányászat, mezőgazdaság, gyáripár és kézműipar (különösen szép bútorkok), feygenymunka (a mintaszéri zenicai feygyintézetből), képkiallítás (bosnyák motívumú tájképek és a népeletből vett rajzok), nyomdászati kiállítás, melynek legszebb terméke a Nada, ez a magas színvonalon álló szerzevői bosnyák képes újság, a melyet Hörmann Konstantin szerkeszt nagy sikerrel, és közül benne sűrűn rokonszenvesen ismertető cikkelyeket Magyar-

országról. A háziipar-kiállítás mesés gazdaságú himzé- seivel szemébe ötlük mindenkinek. Ennek a csarnoknak a díszé és büszkesége azonban az iparművészeti és a szönyeg-kiállítás.

A bosnyák ötvös és fegyverkovács munkája, valamint a bosnyák szönyeg keresett és híres cikk volt valamikor a Keletnek legtavolabb fekvő vidékein is. A bosnyák-hercegovinai kormányzat új életre támasztotta, formaiban és színösszetételében megmésesítette ezeket az iparágakat, amelyek eképen ismét virágzásnak indultak, és hol megfordúdnak, mindenütt élénk tetszésnek és keresletnek örvendenek. A berakott, vert, vésett valamint filigrán cséscebecsék, keleti formájú edények, európai fényűzési- és toalette-tárgyak és bútorkok (különösen feltűnő szépségű egy nagy fali szekrény), valamint a pompás szönyegeket a budapesti kiállításon is általános meglepetést keltenek. Azt is meglátjuk különben, hogy mindez miképen készül. Az iparcsarnok homlokzatán a keleti bazarelet élénk varázsoló tizenhárom nyitott boltban ügyes bosnyákok szemünk előtt készítenek szobrászati és iparművészeti tárgyakat. A bosnyák lakóház földszintjén három szobában pedig szőnyegszövő-műhely működik; ugyanott bosnyák szövöttek (bez és burundzuk) is készülnek.

A lakoház emeletének öt szobája hiba a jómódú bosnyák bég lakásának, szönyegeivel, kovereteivel, faliszekrényeivel és rendkívüli szép faból készült falburkolataival. Van itt férfszoba, nőiszoba, várószoba és két parasztszoba. Hogy pedig mindez teljesen élhető benyomást gyakoroljon a szemlélőre, életnagyságú, nemzeti viseletbe öltöztetett babakkal népesítették be

visszbiztosítások 3.376,720 forintot vettek igénybe és károkért a visszbiztosításokat illető részek levonása után 2.342,871 frtot fizettek ki. A háztartalek fejében tisztán 350.240 frtot fizettek ki. A háztartalek tisztán 350.240 frtot tesz. A fekvőségek könyv szerinti értékének leírása 100.000 frtot fordítottak. Az életbiztosítási osztály külön nyereménytartaléka 100.000 frtot esatoltak s osztalékfejében részvényenkint 70 frtot fizettek ki. A tartalékok immár 22.864.729 frtra rúgnak, melyből esik: 19.728.746 frt díjtartaléka (tisztán tudniillik a viszontbiztosítási részek levonása után), 2.622.102 frt a nyereménytartaléka és 513.881 frt árfolyamtartaléka.

duttával küld: **Heeneberg G.** (os. k. udvarszallító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment, Capsici comp.

Ezen hírneves házióser ellentét az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésenként alkalmazatik köszvénynek, csúsznak, tagszagatásnak és megbűléseknél és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakraiban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű elnevezés, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerüzletben készletben van; főárukat: **Török József gyógyszerészesüzlet** Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbirtokú utaztat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utatassa vissza.**

Richter F. Ad. és társa, eszt. és kir. udvari szállító, Redútlódt (Thuringia).

Nyilttér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelőséget a szerk.)

Foulard-selyem 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, kínai, s. a. t. a. legújabb mintázzal és színekben, ú. m. fekete, fehér és színes, **Heeneberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként** sima, csikok, kockázott mintázzal, damasztos s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal s. a. t.) a megrendelt áru postabér és vámtmentesen a házhoz szállítva mintákat postafor-

Fischer Adolf, Turóc-Szt.-Márton.

T. c.

Üzletem kiterjedése folytán előállott követelményeknek megfelelően, a turóc-szt-mártoni főtéren egy **divatosan berendezett tárházat építtettem.**

melybe csatlakozólag az ebben elhelyezett s gőzerővel működő építő- és műtákos-műhelyemhez, raktáramat és irodámat áthelyeztem.

A jelenleg rendelkezésemre álló nagy helyiségek lehetségessé teszik, hogy raktáramat kellőképen kiegészítsem és állandóan nagy választékot tarthassak készletben, valamint hogy a hozzám intézett megbízásokat sokkal gyorsabban és pontosabban eszközölhessem, mint az eddigi szűk helyiségekben és kedvezőtlen segédeszközök mellett.

Személyes meggyőződés céljából tisztelettel felkérem a t. c. közönséget, hogy új üzleti telepemet — mely vidéken eseményszámba megy — meglekinteni sziveskedjék.

Valamennyi a vas-szakmához tartozó cikkek, u. m.:

épitményi- és bútór-vasalások, mindenféle szerzőszámok, házi- és konyhai felszerelések, vasbútor, sirkeresztek, kerékpárok, mezőgazdasági gépek, stb. stb.

a legdúsabb választékban teljes jótállás mellett a legolcsóbban kaphatók. Utalással fokozott munkaképességemre, bátorkodom a t. c. közönség minél gyakrabbi megbízásait kérni, melyeket mindenkor a legnagyobb melegezésre és legutányosabb árak mellett eszközölök.

Kiváló tisztelettel
Fischer Adolf.

Gyönyörű minták magánvöröknek ingyen és bérmentve.

Bőrtartalmu mintakönyvek, amilyenek eddig még nem léteztek, **szabók részére** bérmentve lenni.

Öltönyöknek való kelmék

Peruvien és dosking a magas klérus részére, szabályszerű kelmék és kir. tisztviselő-egyenruhákra, ugyintén hadastányók, úzólok és tornázókra, valamint ivrók részére, Teke- és játékszitalokra való posztók, koci-átthuzatok.

Legnagyobb raktár férfi, karintiai, tiroli stb. lodenben, férfi- és női használatra, eredeti gyári árk mellett, oly nagy választékban, a mielyt huszszoros verseny sem nyujtat.

Legnagyobb választék csakis finom, tartós női posztóból, a legdivatosabb színekben. Mosó-szővet, úti-plaidok 4—14 frtig.

ugy- **szabó-kellekek** (új-béles, gomb, tü, cérna stb.

Valodi, tartós, tisztá gyanot posztó árukat, és nem holmi olcsó rongyot, mely alig a szabó munkadíjért érdemli, ajánl jutányos áron

STIKAROFSKY J., BRÜNNBEN (a osztrák postázipar központja).

Legnagyobb gyári posztó raktár 1/2millio forint értékben.

Szétküldés csak utánvét mellett.

Figyelmeztetés! Mintalgyo ügynökök és házalók „Stikarofsky” elnevezéssel másodminőségű árukat szoktak árusítani. félreértések kikerülése végett figyelmeztetem a közönséget, hogy ilyen egyéneknek semmi feltétal alatt nem adom el áruimat.

Clayton & Shuttleworth Váci körút 63. sz.

mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest

átal a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2/3, egész 12 lörög, továbbá járművek, cséplőgépek, tisztító-rosták, konykolozók, kuszáló- és aratógépek, boronák, szénagyutók.

„COLUMBIA” legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, repavágók, kukorító gépek, daráló, 2- és 3 vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kicúrára ingyen és bérmentve küldetnek.

CS. KIR. SZAB. ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

(Riunione Adriatica di Sicurtá) alakult 1838-ban.

V a g y o n - k i m u t a t á s .

Életbiztosító osztály. (A) Mér'eg-számilak 895. december 31-én. — (B) Főmérleg. (Élelmi és szállítványi biztosító osztály)

VAGYON.		TEHER.		VAGYON.		TEHER.	
sztrák ért.	forint	sztrák ért.	forint	sztrák ért.	forint	sztrák ért.	forint
Ingenyünk Triest, Bécs, Budapest, és Milánóban jegyzék szerinti	2510760	Külön nyeremény tartalék	60840	1000000	2400000	Alapítói	12519240
Értékpapjok (jegyzék szerinti)	1410210	Rendelőkre való tartalék	32350190	Közönség Triestben és a Képviselőneknek	12521932	Nyereség-csere álló tartalék	3200000
Jelzálog kölcsönök (jegyzék szerinti)	1718880	Árfolyam-ingóvali tartalék	106209840	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	101750520	Árfolyam-ingóvali tartalék	2070000
Hazuelvezési járadékok és kölcsönök	1865703	Díjtartalékok	81257273	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	4109348	Tisztítottól előtéríteltek	191286132
Követelések más biztosító társaságoktól	146067630	Pénz- és értékpapírok	24988879	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	3074000	Szállítványbiztosítások díjtartaléka	782020
Követelések képviselő égeknek a társaság központi vezetésére el (folyó számla egyenlege)	20973860	A biztosítottak által nyereség ményreke külön zárszámla szerinti	2517837	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	393950	Pénz- és értékpapírok tartaléka	246001
Különféle adósk	31525810	Biztosító társaságok követelesei	7843051	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	242961	Pénz- és értékpapírok tartaléka	10373038
Meg nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	5831487	Különféle hitelzők	7843051	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	110274493	A társulati tisztviselők takaréka és elintélti pénzintéza	42380617
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	8502074	Élet osztály (f. számla) tartalék	20973860
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	1948112	Biztosító társaságok követelesei	62412638
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	150590748	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	44005570
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	134130249	Meg nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	2029
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	3200211	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	48401
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	137350160	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	1002020135
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	42350017	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	1009230135	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	
				Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	45940722	Életbiztosítások, életbiztosítások, rak és bankoknál elhelyezett	

As igazgavóság: Glanstkötten Dr. Alber Ágost, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C. Salem H. Szamvizsgálók: Afenduli György, Pejal Albert, Emil, Parisi József, Frigyeszi Adolf, vezértitkár.

A magyarországi osztály-irodája Budapest, IV. kerület, váci utca 9., a társulat házában. **Lichtenberger J., vezértitkár.**

Részletes zárszámadási jelentések és kimutatások az alanti főügynökségnél kaphatók, ahol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adatnak, és élet-, tűz- és szállítványbiztosítások az »Adria biztosító társulat«, jégbiztosítások a »Déli jég és viszontbiztosító társaság«, és baleset elleni biztosítások a »Nemzetközi baleset elleni biztosító részvénytársaság« számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

Főügynökség Turóc-Szt.-Mártonban: Tatra Felsőmagyarországi Bank R.T.

Turóc-szt-mártoni Magyar Nyomda — Moskóczi Ferencé.